

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, άρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συνδρομή χρονιάτικη : Για την Ελλάδα δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12.50.—Για τις έποχές δεχόμαστε και τριμήνες συνδρομές (3 δρ. την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ή δεν προπληρώνει τη συνδρομή του. Για το 1916 ή συνδρομή όρίστηκε σε 20 δρ. φρ. τη χρονιά.

20 λεπτά το φύλλο.—Τά περασμένα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα ο δία τα κίοςια και στο βιβλιοπωλείο Βασιλείου (όδος Σταδίου 42)

ΤΑ ΓΑΛΑΖΟΑΙΜΑΤΑ....

Αξέχαστα και βαθιά χαραγμένα στην ψυχή μου θά μού μείνουν τα λόγια που άκουσα την Κυριακή τόπομεσήμερο στο Ρέντι, όπου είχανε συναχτεί τα εργατικά παιδιά που άποτελούνε τη «Σοσιαλιστική νεολαία» του Πειραιά, και τα παιδιά που άποτελούνε τη «Σοσιαλιστική νεολαία» της Αθήνας. Είταν εκεί κι ο Γιαννιός κι ο Παυλίδης της Σαλονίκης κι ο Πάνος Ταγκόπουλος και μερικοί άλλοι σοσιαλιστές και είτανε όμορφα λόγια, κι άπαγγείλανε ποιήματα και περάσανε, ένωμένοι άδερφικά κάτω από την άνθρωπιστική σημαία, διό όρες λευκές και χαρισάμενες.

Μά τα λόγια που χαραχθήκανε βαθιά στην ψυχή μου, τα λόγια τάτλα και τα πονεμένα δεν τά είπε κανένας μαρκαρισμένος σοσιαλιστής. Τά είπε ένας άνθρωπος φιλελεύθερος, που άφιέρωσε τη ζωή του και τη δράση του σε κάτιον άγώνα και που θαμάζει και συντρέχει, όσο του είναι μορετό, κάθε άγώνα εύγενικό. Κι ο άνθρωπος αυτός που δεν είναι συνηθισμένος να μιλάει δημόσια, που κάπια δειλία φυσικά τον άναγκάζει να ρητορεύει, θεόκλειστος στο γραφείο του, με την πέννα, πάνου στο χαρτί, τραβήχτηκε από τη σεμνή γιοιότη και στάθηκε μπροστά στί εργατικά παιδιά και είπε :

«Πολλές φορές βλέποντας από την Ακρόπολη, ή από το Φάληρο κάτω, τις Πειραιώτικες φάμπρικες με τ' άψηλά τους τα φουγάρα, συλλογίστηκα : Άνάμεσα στα τόσα φουγάρα, δε θά καπνίσει καμιά μέρα και το φουγάρο καμινής φάμπρικας που νά βγάξει χαρκτηρες ;

«Γιατί, παιδιά μου, πιστευτε με, ή βιομηχανία μας και ή ζωή μας δεν άρχινήσανε άκόμα νά βγάξουνε τέτια διαλεχτά προϊόντα. Και την παρατήρησα αυτή την έλλειψη και στην εργασία μου, με και στην κοινωνική μας τη ζωή, άκόμα και στον ίδιο τον έαυτό μου, ξετάζοντάς τονε πολλές φορές, κι άρχίησα νά την άναζητῶ αυτή τη φάμπρικα, νά την άναζητῶ παντού, και στο σχολείο, και στην οίκογένεια, και στην εκκλησιά,

και στην κοινωνία, και παντού παντού, με το κάκου. Το σχολείο στρεβλώνει και νοῦ και χαρακτήρα, κ' έξόν από τη σχολαστική μόρφωση, φορτώνει την ψυχή του παιδιού με μιá πατριδομηνία κούφιá κ' επιπόλαιά, πολλές φορές και βλαδερή. Η οίκογένεια, ή έλληνική, μορφώνει τα κορίτσια κατάλληλα μόνο για νά ξεγελάσουν κανένα παρλή γάμπρο και νά καλοπεράσουν, και για τ' άγώριά όνειρεύεται μόνο με γερή προίκα και μιá προσδοφώρα δημόσια θέση. Η εκκλησιά, άλλο και από το σχολείο, φυτεύει στην ψυχή κεινῶνε, που καταφεύγουνε σε δαύτηνε, την πίστη πως σώνει νά νηστεύεις και νά στυροκοπιέσαι και νά κάνεις άγισμο όπίτι σου και σου συχωριούνται όλες οι άμαρτίες σου, όσο βαριές κι άν είναι. Η κοινωνία, άγκαλιάζοντας τους φύλους κι άνυψόνοντας τους επιτήδειους, σε κάνει νά πιστεύεις πως ό χαρακτήρας δεν είναι μόνο περιττό φόρτωμα, με και βλαδερό, και πως για νά πετύχεις στη ζωή άνάγκη πάτα νά εξαφρωθείς από ένν τέτιο φόρτωμα. Και ή Πολιτική... —αυτή δά φασκέλωσ' τη. Και χαρακτήρα νάχεις, μιá και μπλεχτείς στα βρόχια της τά δουερά, πάει, σ' άφισε γειά. Πολιτική και χαρακτήρας είναι δυό πράματα άσυδίστα, είναι δυό θανάσιμοι έχτροί.

«Όστόσο σήμερα, παιδιά, τοῦτο το συνεφιασμένο δειλινό, στο ξοχικό κι άπέριττο τοῦτο μαγαζάκι, καμαρώνοντας εσάς, παιδιά φτωχά κ' εργατικά, που κλείσατε και δεν κλείσατε άκόμα τα δεκοχτώ τα χρόνια, με τα χαρωπά σας τα πρόσωπα και με τα έξυπνά σας τα μάτια, νάστε μαζωμένα εδῶ, τραδηγμένα από ένα εύγενικό και μεγάλο ιδανικό, μεθῶ από χαρά και από συγκίνηση και λέω :

— Νά, τα φουγάρα της φάμπρικας που όνειρεύτηκα άρχινάνε νά καπνίζουνε και νά, τί θά δῶτε στην κοινωνία χαρκτηρες μιá μέρα !

«Γιατί, έσείς, παιδιά μου, νιώστε το, είτσατε τα γαλαζοάιματα της πατρίδας παιδιά, τάληθινά της τα κάμρια, άφοδ βγαίνετε στη ζωή άρματωμένα μ' ένα πλατύ ιδανικό, μ' έναν άγιο πόθο νά πολεμήσετε και νά πέσετε όχι για νά μεγαλώσετε τα σύνορα της φυσιχής σας πατρίδας, με για νά πλατώνετε τα σύνορα της ψυχής, με για νά δώσετε στην άνθρωπότητα, που άφηνιασμένη άγριοσπαράζεται σήμερα, μιá κοινή πατρίδα, έναν άληθινό πολιτισμό, εύγενικό κι άναίμαχτο.

Τραβάτε μπροστά ! Έσείς θά γίνετε ή μαζιά της καινούριας κοινωνικής ζύμωσης και σεις, τα φτωχά κ' εργατικά παιδιά, θά τραβήξετε άκόμα, με το παράδειγμά σας το άξιοζήλευτο, από τάρχοντόσπιτα κι από τις αίθουσες τις Πανεπιστημιακές, εσα φιλότιμα παιδιά συλλογιστάς πως ο άνθρωπος, για νά λέγεται άνθρωπος, ούτε με τα πλούτη του θάν το καταφέρει ούτε με τη σοφία του, α δε φροντίσει νά μοιτιάσει την ψυχή του με το δικό σας το μπόλι. α δε χύσει στις φλέδες του λίγο από το γαλάζιο το αίμα σας.

«Έγώ που ήρθα εδῶ με κάποιους διαταγμούς σοσιαλιστικούς, βρήκα σε σάς τους δασκάλους που χρεια-

ζόμουνα νά με μνησούνε τέλεια, δασκάλους πού ή δρᾶ-
ση τους δέν ἔχει ἱστορία, κ' ἔτσι μοῦ παρουσιάζεται
μέ ὀλη τήν πρωτόγονη ἀγνότητά — κι ἀκόμα καμα-
ρώνω, σάν πατέρα, πού βλέπω τὸ γιό μου, τὸν ἀγαπη-
μένο, ἐνάμεσέ σας, γιατί στή συντροφιά σας βρήκε τήν
ἀνθρωπιστική ἀνατροφή πού τὸ σπίτι του, σά ρωμαιο-
κο σπίτι κι αὐτό, δέν μπόρεσε νάν τοῦ δώσει, γιατί γί-
νηκε κι αὐτός ἀξιος σας, ὦ παιδιὰ εὐγενικά !»

Αὐτά εἶπε ὁ ἄνθρωπος ὁ φιλελεύθερος, κι ὁ στοργικός
πατέρας, καὶ τὰ παιδιὰ ἀκούσανε μέ συγκίνηση καὶ χεροκο-
τήσανε τὰ λόγια του, κι αὐτὸς γύρισε σπίτι του μέ τήν ψυ-
χή του ξαλαφρωμένη.

ΔΗΜΟΣ ΝΗΣΙΩΤΗΣ

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ (*)

ΕΡΩΣ

Σὲ σένα δέν ταιριάζει

Θε νά φροντίσω ἐγὼ γι' αὐτό.

ΧΛΟΗ

Νά ! Νά ! μωρχνέται κλάμμα!

ΕΡΩΣ

Πήγαινε καὶ μὴν κλαῖς ἐδῶ.

ΒΑΤΤΟΣ

Λέν μπᾶς κορίτσι πρᾶμμα!

(Ἡ Χλόη φεύγει ψευτοκλαίγοντας)

Σκηνὴ Ε'.

ΒΑΤΤΟΣ καὶ ΕΡΩΣ

ΕΡΩΣ

Κ' ἐγὼ στοῦ Ὀλύμπου τήν κορφή πετῶ πού τοὺς σκεπάζει

ΒΑΤΤΟΣ

Στάσου πού πᾶς;

ΕΡΩΣ

Στὸ χρέος μου !

ΒΑΤΤΟΣ

Σὲ ποῖό;

ΕΡΩΣ

Πηγαίνω, γέρο !

Στὴν Ἀφροδίτῃ τῇ Θεᾷ τήν εἶδση νά φέρω.

ΒΑΤΤΟΣ

Πᾶς νά τῆς πᾶς τὸ τί ζητοῦν νά κάνουν οἱ Νεράιδες;

ΕΡΩΣ

Νά τῆς τὸ πῶ, καὶ θενὰ δῆς κάτι πού δὲ μεταίδεις.

(φεύγει)

Σκηνὴ ΣΤ'.

ΒΑΤΤΟΣ

Δέν πρέπει: τώρα τὸ λοιπόν, κ' ἐγὼ καιρὸ νά χάνω.

Τρέχω στὴν Αὔρα, πού φυλᾷ στὴ ῥεματιά ἐκεῖ πάνω

Νά τῆς τὰ πῶ, γιὰ νά βιασθῇ νάρθῃ νά τοὺς ἀρπάξῃ.

Πριχνοῦ στοῦ Ὀλύμπου τήν κορφή τήν εἶδση προφτάξῃ.

(Φεύγει)

Σκηνὴ Ζ'.

ΧΟΡΟΣ

Ἀφροδίτῃ Θεᾷ ξανθόμαλλῃ
πού γεννᾷς τοὺς χυμούς τοὺς ξανθοὺς
πού μεστώνεις στὰ στάχια τὸ γάλα
καὶ πού σμίγεις κρυφὰ τοὺς ἀνθοὺς.

Ποὺ γελάς καὶ ροδίζεις τὴ δύση
Καὶ ζωὴ μᾶς γεννοῦν οἱ πληγές σου
Ποὺ λυγᾷς καὶ σκορπᾷς μέσ τῇ ζήσῃ
Τὶς ὥραις γραμμὲς τίς γυρτές σου.

Ἀφροδίτῃ πού μέσα σ' ἀχτίδα
Καρπερὴ κατεδαίνεις στὴ πλάση
Ποὺ χαρίζεις παντοῦ τὴν ἐλπίδα
Σὲ βουνὰ σὲ σπηλιὰς καὶ σὲ δάση !

Σκηνὴ Η'.

(Ἀνοίγει στὸ βάθος τὸ πορτάκισμα).

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ ΚΑΙ ΔΑΦΝΗΣ

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

Τὴν ὁμορφιά πού μοῦ μιλάς τὴν ξέρω τὴ δική μου
Σὰν καθρεφτίζεται στὰ νερὰ σὰν κρίνος τὸ κορμί μου.

ΔΑΦΝΗΣ

Μὰ πῶχεις κρύα μάρμαρο στὰ στήθεα σου καρδιά !

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

Τὴ νύχτα μέσ τὸ σκοτεινὸ τὸ δάσος ἔταν βγαίνω
Καὶ σὰν χυμὸς ἀπ' τοὺς κορμούς τῶν δέντρων ἀνεβαίνω
Κι' ἀπλώνομαι καὶ πλέκομαι στὰ δλόγυρτα κλαδιά,
Τότες ἀνοιγῶν τὴν κρυφὴ πού χύνω ἀνατρίχίλα
Μέσα στοὺς γέρικους κορμούς καὶ στὰ καινούργια φύλλα.

ΔΑΦΝΗΣ

Κάνε καὶ μένα ὡς τόσο

Τὸ μυστικὸ ἀνατρίχισμα πού μοῦ μιλάς νά νοιώσω.

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

Καὶ πῶς νά νοιώθῃς εἰμπορὴς ἐπὶ τὸ δέντρο νοιώνει;
Κ' οἱ ρίζες οἱ μυριόχυμες καὶ τῶν κορμῶν οἱ κλώνοι;

ΔΑΦΝΗΣ

Μ' ἓνα φίλ', πού τῶν χυμῶν γεννᾷ τὴν τρικυμία !

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

Ποτές μου δέν τὸ γνόρισα μέσ τὰ νερὰ τὰ κρύα !

ΔΑΦΝΗΣ

Καὶ τοῦ βοσκῶ τὸ φίλημα νά μάθῃς, λοιπόν στάσου !

(Τὴ φιλεῖ)

ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ

Πρώτῃ φορά... μὰ τί γλυκὸ ποῦναι τὸ φίλημά σου !
δέν εἶναι τὸ ἀνατρίχισμα τοῦ φύλλου οὐδὲ τ' ἀγέρ-
θπου σφυρῖζει στὰ βουνὰ καὶ θπου λιγάει τὴ φτέρη.
Εἶναι πολὺ βελύτερο πρὸ μυστικὸ νὰ ἀκόμα
ἀπὸ τῆς μάννας τὸ νερὸ πού βγαίνει ἀπὸ τὸ χῶμα
κι' ἀπὸ τοῦ δάσους τὸ βοή, κι' ἀπ' τοῦ κορμοῦ τὸ δάκρυ
κι' ἀπὸ τὴν πάχνη τῆς αὐγῆς στῆς θάλασσας τὰ μάκρη !
Ἔχει τοῦ πεύκου τὴν ὁσμὴ τοῦ θυμαρίου τὸ μύρο
καὶ μέ τῆς λιμνοθάλασσας τὸ φίλημα τὸ στεῖρο
δὲ μοιάζει, τί σὰν σμίξαμε γλυκὰ στόμα μέ στόμα
χίλιες ζωὲς γεννῆθηκαν μέσ τὸ ψυχρὸ μου σῶμα !

(*) Κοίταξε ἀριθμ. 539, 540, 541, 542 καὶ 543.